

OBSAH

Zoznam skratiek sekundárnych zdrojov	13
Predhovor	15
Úvod (alebo metodológia štúdia rímskeho práva)	17
1. kapitola: Propedeutika rímskeho súkromného práva	25
1.1 Pojem rímskeho práva	25
1.2 Význam rímskeho práva	30
1.2.1 Historický a praktický význam rímskeho práva	30
1.2.2 Pedagogický význam rímskeho práva	33
1.3 Periodizácia dejín rímskeho práva	36
1.3.1 Archaické (starorímske) právo	36
1.3.2 Predklasické právo	38
1.3.3 Klasické právo	39
1.3.4 Poklasické právo	41
1.3.5 Justiniánske právo	42
1.4 Delenie práva so zreteľom na verejné a súkromné právo	47
1.5 Delenie rímskeho súkromného práva	55
1.5.1 Občianske právo (<i>ius civile</i>)	55
1.5.2 Honorárne právo (<i>ius honorarium</i>)	59
1.5.3 Cudzinecké právo (<i>ius gentium</i>)	64
1.5.4 Prirodzené právo (<i>ius naturale</i>)	69
2. kapitola: Pramene rímskeho súkromného práva	76
2.1 Najstaršie pramene rímskeho práva (obyčajové právo)	81
2.2 Zákony	84
2.2.1 Zákon XII. tabúl (<i>lex duodecim tabularum</i>)	84
2.2.2 Neskoršie zákonodarstvo ľudových zhromaždení (<i>leges</i>)	90
2.3 Rozhodnutia plebsu (<i>plebiscitum</i>)	97
2.4 Vyhlášky magistrátov (<i>edictum</i>)	100
2.5 Právna veda (<i>iurisprudentia</i>)	105
2.5.1 Zásady činnosti právnej vedy	106
2.5.2 Prehľad najvýznamnejších rímskych právnikov a právnych škôl	109
2.5.3 Rímska jurisprudencia v poklasickej dobe	118

2.6	Uznesenia senátu (<i>senatusconsulta</i>)	124
2.7	Cisárske konštitúcie (<i>constitutiones principum</i>)	126
2.8	Poklasické zbierky rímskeho práva	130
2.9	Justiniánska kodifikácia	134
2.9.1	Justiniánsky Kódex	135
2.9.2	Justiniánske Digesta	136
2.9.3	Justiniánske Inštitúcie	138
3.	kapitola: Subjekty rímskeho práva	140
3.1	Postavenie fyzickej osoby v rímskom práve	141
3.1.1	Sloboda (<i>status libertatis</i>)	142
3.1.2	Občianstvo (<i>status civitatis</i>)	145
3.1.3	Rodina (<i>status familiae</i>)	148
3.2	Právna subjektivita v rímskom práve	152
3.2.1	Narodenie človeka	154
3.2.2	Smrť človeka a zánik právnej subjektivity	159
3.3	Právnické osoby v rímskom práve	166
3.3.1	Korporácie	168
3.3.2	Nadácie	170
4.	kapitola: Spôsobilosť na právne úkony	172
4.1	Dôvody obmedzenia spôsobilosti	173
4.1.1	Vek (<i>aetas</i>)	173
4.1.2	Pohlavie (<i>sexus</i>)	179
4.1.3	Ďalšie dôvody obmedzenia	182
4.2	Poručníctvo a opatrovníctvo	183
5.	kapitola: Otroctvo v rímskom práve	190
5.1	Vznik otroctva	192
5.1.1	Vojnové zajatie	193
5.1.2	Narodenie z otrokyne	196
5.1.3	Zotročenie pre nesplnenie verejnoprávných povinností	199
5.1.4	Zotročenie insolventného dlžníka a prichyteného zlodeja	200
5.1.5	Zotročenie ako trest uložený súdom	204
5.1.6	Zotročenie podľa Claudiánskeho uznesenia senátu	206
5.1.7	Zotročenie predajom seba samého do otroctva	208
5.2	Právne postavenie otrokov	209
5.2.1	Otrok ako súčasť rímskej rodiny	213

5.2.2	Disciplinárna moc nad otrokmi	214
5.2.3	Zlepšovanie právneho postavenia otrokov	216
5.2.4	Postavenie otrokov z hospodárskeho hľadiska	222
5.3	Zánik otroctva	226
5.3.1	Prepustenie na slobodu súdnym procesom (<i>manumissio vindicta</i>)	227
5.3.2	Prepustenie na slobodu testamentom (<i>manumissio testamento</i>)	229
5.3.3	Prepustenie na slobodu zápisom medzi občanov (<i>manumissio censu</i>)	231
5.3.4	Prétorské spôsoby prepustenia na slobodu	232
5.3.5	Prepustenie otroka pred biskupom (<i>manumissio in ecclesia</i>)	234
5.3.6	Prepustenie otroka zo zákona alebo na základe inej skutočnosti	235
5.4	Právne postavenie prepustenca	236
Zoznam použitej literatúry		237
Summary		262